

Sygn. akt II UK 438/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z wniosku K. L.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.
o przywrócenie prawa do renty w związku z chorobą zawodową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 czerwca 2015 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 29 maja 2014 r., sygn. akt III AUa 1700/13,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 maja 2014 r. Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu oddalił apelację K. L. od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 28 czerwca 2013 r., którym oddalono odwołanie ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddziału w Z. z dnia 29 listopada 2011 r., wstrzymującej wypłatę renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. W wyrokach sądów *meriti* przyjęto, że ubezpieczony nie jest trwale lub okresowo niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową, co potwierdziły dwa zespoły powołanych w sprawie biegłych, a organ rentowy prawidłowo dokonał zmiany z urzędu swojej decyzji przyznającej ubezpieczonemu prawo do renty na stałe, gdyż nie miała ona oparcia w orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS, który stwierdził jedynie okresową niezdolność do pracy ubezpieczonego.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł ubezpieczony, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Poznaniu, ewentualnie o jego uchylenie w całości i orzeczenie co do istoty sprawy.

Skarga kasacyjna została oparta na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego – art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), przez jego niewłaściwe zastosowanie oraz art. 2 i 5 Konstytucji RP przez naruszenie zasady zaufania obywateli wobec państwa oraz zasady demokratycznego państwa prawnego.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony jej oczywistą zasadnością, która polega w ocenie skarżącego na zastosowaniu przy wyrokowaniu art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), mimo że w niniejszej sprawie nie zaszły przesłanki do jego zastosowania. W ocenie skarżącego można wręcz stwierdzić, że doszło do obejścia prawa przez jego zastosowanie w miejsce uchylonego art. 114 ust. 1a powyższej ustawy. Skarżący stwierdził, że nie zaistniała żadna nadzwyczajna okoliczność umożliwiająca wydanie decyzji wstrzymującej wypłatę renty, a za taką przyczynę nie można uznać błędu urzędnika, wskutek którego została przyznana renta, gdyż ubezpieczony nie powinien ponosić negatywnych konsekwencji z tym związanych.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Odnosząc się natomiast do przywołanej w rozpoznawanej skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy stwierdzić, że w judykaturze

przyjmuje się, iż oczywista zasadność skargi, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX nr 1402642 oraz z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), a przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577 oraz z dnia 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX nr 1522063). Skarżący jest w tym zakresie zobowiązany do sformułowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność, a należy pamiętać, że o oczywistości naruszenia prawa możemy mówić jedynie, gdy w rozpoznawanej sprawie doszło do sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343).

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2013 r. (III UK 145/12, LEX nr 1408199) funkcją ponownego ustalenia prawa do świadczeń emerytalno-rentowych w trybie przepisu art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest stworzenie gwarancji wydania decyzji rentowych zgodnych z ukształtowaną *ex lege* sytuacją prawną zainteresowanych. Zgodnie z powołanym przepisem „ujawnienie okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji” obok „przedłożenia nowych dowodów”, stanowi przesłankę ponownego ustalenia prawa do świadczeń emerytalno-rentowych lub ich wysokości. Zdaniem Sądu Najwyższego analiza przepisów prawa ubezpieczeń społecznych prowadzi do wniosku, że użyty w powyższym przepisie zwrot „okoliczności” występuje w dwóch znaczeniach, w znaczeniu okoliczności faktycznych oraz okoliczności sprawy, które mogą zostać ustalone następczo w kolejnym postępowaniu wyjaśniającym prowadzonym przez organ rentowy w sprawie, co może dotyczyć także wcześniejszych uchybień organu rentowego, jak miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie. Dopuszczalne jest bowiem ponowne ustalenie prawa do świadczenia również na niekorzyść ubezpieczonego, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji okaże się, że nie miał on

prawa do świadczenia z uwagi na niespełnienie wymaganych do tego warunków (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2013 r., III UK 162/12, LEX nr 1455746). Ubocznie godzi się zauważyć, że Sady obu instancji na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ustaliły, że skarżący obecnie nie jest osobą niezdolną do pracy w związku z chorobą zawodową.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.